

№38

ДЗВОНІК

Журнал для українських дітей Румунії

Місячник Союзу Українців Румунії. 3 рік видання, травень, 2010 рік

Дзвоник (Clopotel)

№ 38, 2010 р.

Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.

Над **Дзвоником** працювали:

Головний редактор: Микола Корсюк
Редактор: Людмила Дорош
Редколегія: Іван Ковач, Михайло
Михайлюк, Марія Чубіка.

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1
тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;
телефони/факси: 021-222-07-37

Друкарня:

«S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.»

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1
București, România.

Наша електронна адреса:
redactia.clopotel@gmail.com

Дзвоник пропонує:

- * казки
- * оповідання
- * вірші
- * загадки
- * дитячу енциклопедію
- * сторінку народознавства
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * рухливі ігри
- * розумні поради

Дзвоник завжди радо прислухається до ваших пропозицій і друкуватиме надіслані вами спроби!

Увага! За достовірність надрукованих матеріалів відповідають їх автори!

Тетяна РОСА

Літо

*Ось і Літечко прийшло,
Різні барви принесло.
Стало Літо малювати,
Стало землю прикрашати.
Взяло фарбу золоту,
Потяглось у висоту,
Аж до сонечка дістало,
Промінців домалювало.
А блакитним Літу треба
Підфарбовувати небо.
Поки небо фарбувало,
Трохи фарби в річку впало -
Посинішала водичка,
І гарніша стала річка.
Сонце посміхається,
Промінцями грається.
Вишні сонечку радіють
Та ростуть і червоніють.
Гарно всюди, квітнуть квіти
І стають засмаглі діти.
Повно клопоту в птахів -
Доглядають малюків.
Підрастають пташенята -
Треба добре годувати.
І усі звірині мами
Мають клопіт з малюками:
Їх годують, доглядають,
Усьому, що слід, навчають.
Пуголовок лап не мав,
Він батьків своїх не знав.
Плавав, лапки відростив,
Потім хвостик загубив,
Його вигляд геть змінився -
В жабку він перетворився.
Чека жабка комара -
Жабці снідати пора.
Он на крилах барви грають -
То метелики літають.
Вони п'ють з квіток нектар -
Для метеликів це дар.
А от їх сини і дочки
Увесь час гризуть листочки,
Бо ті діточки маленькі -
Це гусениці товстенькі.
А Літо працює, клопоче,
Спинитись нітрохи не хоче,
Бо врожай, це кожен знає,
Без турботи не буває.
Літо довго працювало -
Поки Осінь не настала.*

Дорогі юні друзі!

У перший літній день в Україні, як і у всьому світі, відзначають гарне і радісне свято - День захисту дітей.

Дитинство - це чудова пора сподівань на прекрасне життя та здійснення мрій.

Любі діти! Ви - майбутнє нашої держави, яке формується у сьогоденні. Тож наполегливо оволодівайте знаннями, творчо мисліть, розвивайте свої здібності, щоб стати гідним громадянином.

Ми, дорослі, віримо, що ви знайдете своє покликання у житті, той єдиний вірний шлях, і Батьківщина, батьки, які дали вам життя, будуть пишатися вами.

Зичимо вам, хлопчики та дівчатка, міцного здоров'я, успіхів, радісного та розумного відпочинку під час літніх канікул!

Павло КОЛЯСКА

Планета Дітей

Десь у Всесвіті серед сузір'я Лелек
Є планета Дітей, що мов дзига
кружляє,
Там на хмарах росте соковита трава,
На ній ангели кіз чарівних випасають.
Струмки дзвінко сміються, гриби-
чаклуни
З дітлахами по лісі у піжмурки грають.
Квіти люблять співати пісні навесні,
А високі дерева казки вповідають...

Микола ШОШАННІ

Дитячий малюнок

Цілий світ ліг на аркуш малого митця –
Він сидить і старанно виводить перуки...

Цілий світ – вся нехитра картина оця,
Де дорослі нарівні з дітьми міцно
взялись за руки.

Чистий дім, весь уквітчаний чимось
рясним,
А за ним невеличкий струмочок
дзюркоче
З даліни. Тут і зайці, рожеві, мов сні,
І усміхнене сонце вгорі мружить лагідні
очі.

Білий дим запинає небесну блакить,
Білий кіт споглядає привабливу мишку,
Білий птах одиноко у справах летить
І не бачить художник малий, що
дивлюся я нишком.

Одягну тихо демісезонне пальто
І піду, а на думці невимовні трелі...
Білий птах, залишайся... з білим котом
На потертому аркуші... На простій
акварелі...

Марія ОПРИШАН

СВАРКА

Вийшов вранці чоловік
Та на берег річки.
На зелену сів траву
Відпочити трішки.
Коли чує – гамір враз
Знявся над водою –
А то раки і жабки
Зібрались юрбою.
Лементують, верещать
Хором і без ладу,
У кого з них більше прав
Мати в річці владу.
Слухав, слухав чоловік,
Дуже дивувався,
Підійшов він до води
І до них озвався:
– Ну і гамір підняли,
Вмієте сваритись,
Якби я не надійшов,
Могли б і побитись.
– Та ці раки – хижаки, –
Озвалася жабка,
– Хочуть витурити нас
Із води на кладку.
А там жити день і ніч
Ми, жабки, не годні,
Нам потрібна і вода,
Бо ми земноводні.
– Правда, правда, – каже рак, –
Так бути належить,
Щоби нашими були
Води всі безмежні.
Бо ми сильні і старші,
З гострими кліщами,
Ми не хочем разом жити
У воді з жабками,
Бо набридли нам жабки
Крикливі і верткі,
Своїм: ква-ква, ква-ква-ква!
Глушать нас до смерті!
Як лиш вечір знов настав,
Раки хочуть спати,
Аж тоді жаб'ячий хор

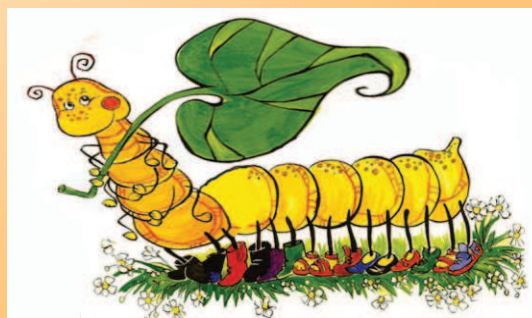

Дощ береться звати.
Як почув це чоловік,
Так розреготався,
Що отой хоробрий рак
У намул сховався.
– Тому хочете жабок
З річки розігнати?
Та як зробите ви це,
Я хотів би знати.
Таж ви, раки, тільки взад
Можете ходити,
Хіба жабу можна так
Гнати чи зловити?

Микола КОРСЮК

СТОНІЖКА

У нашої у стоніжки
Заболіли ніжні ніжки,
Тож пішла до сиріжки,
Сиріжки-одноніжки,
Пожуритися хоч трішки, –
Чом в тієї сиріжки
Нога не болить нітрішки.
Відповіла сиріжка:
– В мене лишень одна ніжка,
А ти ходиш повсюд пішки,
Знаєш геть усі обніжки,
Тож болять у тебе ніжки.
Щоб збивати ці обніжки, –
Розживись на босоніжки
І не роси свої ніжки.
Отож тепер у стоніжки
Нові жовті босоніжки,
Не болітимуть вже ніжки
У прежавої стоніжки,
Як збиватиме обніжки.

Микола КОРСЮК

Невидимий соловейко

Наслухавшись задушевних чародійних співів солов'їних, переливів, захоплюючого розливчастого співу в підлітка-дітвака раптом зринула зовсім майже неусвідомлена думка, яка почала його мучити, і він вирішив якось побачити того пташка, що день і ніч виливав свій божественний спів і напував його душу бентежним неспокоєм. Отож одного літнього підвечірка він пішов, умиротворений і сповнений сподівань, на берег Тиси, де росли розлогі верби, високі тополі, квітла білим калина, розлягались поодинокі дуби. А навзагал берег був порослий густим чагарником. Сів на моріжку і очікував почути чарівний солоспів солов'їний, до якого прислухався щовечора, сидячи на ганку, щиро затамувавши душу лунким перебором незрівнянних милозвуків. То було наче багатобарвисте плетиво сонячних променів, їхня тонкострунна гра, золотий рясний дощ ніжнотонних крапель. Він довго милувався отою буйною зливою, забувши про себе і про все. Та згодом очунявся, подумки прошепотів:

«Падку ти, мій падку,
Золотий мій пташку,
Вийди на розгадку,
А не вийдеш, пташку,
Душу свою страчу».

Довго очікував, але одгуку не почув, хіба розлогі переливи, які захвилювали преніжно благородним теплом усе його

єство, заповнюючи глибоку криницю його душі і сколихуючи скань тонкограйливих, мерехтливих, немов дзвінкий переспалах небесних просторів, переморгування крихітних зірок, що манили його своєю тремтячою тасмницею. Нарешті щось ніби озвалось до нього, краще сказати, одлунилось із далеких глибочінь, хоч довкіль безугавно лунав приголомшуючий величний трель. І в душі почув:

– Не зови і не розвередуй молоду душу.

– А хіба можу встояти, зацитькати. Вона до краю розхристана, проколота твоїм всевразливим співом.

– Зціли її, бо можеш. Я впевнений. Саме тому шлю людям мій спів. Та ще моїй подрузі, що висиджує моїх писклят. Будь достойний своєї молодості.

– Вволи мою цікавість і явився мені.

– Цього не станеться.

– А чому?

– Бо я пташка непоказна і дуже скромна. А скромність – моя висота. А висота – це мій спів.

– А як тебе побачити? Помилуватися твоєю красою.

– Я пташка непоказна.

– Себто як, коли твій спів божественний?

– Просто так. Вслухайся у мій спів і тоді мене й побачиш.

І берег знову залишвся багатством солов'їного трелю.

Михайло ТРАЙСТА

СМІШНІ ПРИГОДИ «АНДРІЙКА-НЕУМІЙКА»

*«Ось Андрійко-Неумійко
змайстрував собі стілець.*

Хвалить тато:

*– Майструвати
ти, Андрійку, молодець!*

*Стільчик вдався, –
та... зламався!*

І Андрійко каже всім:

*– Це від того, що на нього,
Мабуть, хтось учора сів!..»*

(Г. БОЙКО)

Тільки не говоріть мені, юні мої друзі, що ви не знаєте Андрійка!

Як, котрого Андрійка?..

Неумійка!

А, накінець-то ви здогадались. Да, це той самий Андрійко, який щоранку, коли починає дзвонити будильник, натягає

на себе ковдру і подушку. Ну і доводиться добре натрудитись матері, бабусі та Миці-Киці, поки розбудять його. А коли підніметься з ліжка, то замість ранкової фіззарядки, з напівзакмуреними очима, простягає руку, шукаючи тарілку з солодкими бісквітами, пірижками чи печевом.

Малюнок автора

Щоранку бабуся: «Андрійку, вмивайся, чисти зуби, мий вуха і шию...», а Андрійко намочить вершки пальчиків, торкнеться ними очей, вух та шиї, встромить зубну щітку в рот, скоро витягне її і все... Після цього починається «концерт»: «Ма-а-а-мо, а де мі-і-ій портфель?..», чи: «Ба-а-абу-у-ую, а де мі-і-ій пенал?..», або: «Ану-у-у киць, Ми-и-ицько-о-о, бо не знаю, де мо-о-ої чере-е-еви-и-ики...».

А в школу хто спізнюється щодня, домашнє завдання хто забуває написати, а уроки хто не вивчає ні разу?..

Так ви вгадали!

Про те, хто розбив шибку на вікні в класі, чи хто флаймастером пописав парту, чи хто папірець кинув попри кошик для сміття, вже й не буду вас питати...

«Андрійку, полий грядку з квітами!» – просить мати, а Андрійко: «Не умію!»

«Андрійку, кинь куркам пшона!» – просить бабуся, а Андрійко: «Не умію!»

«Андрійку, покажи на карті, де Чорне Море!» – просить вчителька, а Андрійко... так ви знову вгадали – «Не умію!»

А коли вже буває, що вмолять чи

змусять Андрійка щось зробити, або десь, чи за чимось послати, то в таку халепу вскочить, що й не говоріть, а якщо не вскочить у халепу, то в будь якому випадку без неприємності не обійдеться.

Ось хоч би позавчора: ледь вмовила його бабуся піти купити хлібину, а він собі дійшов на місточок, там сів і розголосився, як стара Параска, коли її козу вовки загризли.

– Чому так гірко ридаєш, синку? – питає його дід Іван.

– Гро-о-оші загу-у-уби-и-ив, – протягає Андрійко.

– Скільки?

– Оди-и-ин ле-е-ей на хлі-і-іб ба-а-абу-у-уся дали...

– Ну, нічого, – посміхнувся дід і простяг йому однолейовий банкнот. – Ось тримай і не плач!

Дід пошкандибав собі, а Андрійко пообзирав банкнот, покрутив ним на всі боки і знову у реви.

– А тепер чому плачеш? – запитав дід Іван, повертаючись.

– Гро-о-оші загу-у-уби-и-ив, – протягає своєї Андрійко.

– Хіба ж я тобі не дав інший лей.

– Та-а-ак!

– Тоді чому плачеш? Біжи купи хліба!

– За лей, що ви да-а-али мені, я міг купи-и-ити со-о-обі цуке-е-ерок, – вів своєї Андрійко.

Дід посміхнувся, поліз до кишені за іншим папірцем і подав його Андрійкові.

Про інші смішні пригоди Андрійка ви дізнаєтесь, якщо прочитаєте наступне число «Дзвоника».

Людмила ДОРОШ

Літо прийшло

*Ось і стукає вже літечко в віконце,
Усміхається бузок палкому сонцю,
Достигають у садах черешні перші,
І зозуля зве в ліси мережні.*

*Ой і любо всім, коли приходить літо,
Все шумить розкішно і буяють квіти,
Річка тепла всіх нас манить, ще й
моргає,
Літо красне нас з розвагами чекає!*

Іван КОВАЛЕНКО

Теплінь

*Яка теплінь! Немає зовсім спеки,
І вся земля одним теплом цвіте.
В заплавах поспиналися лелеки –
Їм чути навіть, як трава росте.
Я на човні. А озеро – прозоре,
І в нім життя клекоче і буя.
Дрімують верби в сонячній просторі,
І в озері на дні розтанув я.
Яка теплінь!
Не буде громовиці,
Голубить світ ласкава ця теплінь.
На лузі скошенім нестрижені копиці,
Як дітлахи, біжать у далечінь.
Не знаю я, навіщо жить на світі.
В нім стільки лиха, зла, куди не кинь.
Та, мабуть, варт хоч день один
зустріти,
Коли бува така ясна теплінь.*

Українські народні казки

Мудра дівчина

Було собі два брати – один убогий, а другий багатий. От багатий колись ізласкавився над бідним, що не має той ні ложки молока дітям, та й дав йому дійну корову, каже:

– Потроху відробиш мені за неї.

Ну, бідний брат відробляв потроху, а далі тому багачеві шкода стало корови, він і каже вбогому братові:

– Віддай мені корову назад!

Той каже:

– Брате! Я ж тобі за неї відробив!

– Що ти там відробив, – як кіт наплакав – тієї роботи було, а то таки корова! Віддай!

Бідному жалко стало своєї праці, не схотів віддати. Пішли вони позиватися до пана.

Прийшли до пана. А панові, мабуть, не схотілося роздуматися, хто з них правий, а хто ні, – то він і каже їм:

– Хто відгадає мою загадку, того й корова буде.

– Кажіть, пане!

– Слушайте: що є в світі ситніш, прудкіш, миліш над усе? Завтра прийдете та скажете.

Пішли брати. Багач іде додому та й думає собі:

– От дурниця, а не загадка! Що ж є ситніш над панські кабани, прудкіш над панські хорти, а миліш над гроші! Ге, моя корова буде!

Бідний прийшов додому, думав, думав та й зажурився. А в нього була дочка Маруся. Вона й питається:

– Чого ви, тату, зажурилися? Що пан казав?

– Та тут, дочко, таку пан загадку загадав, що я й не надумаю, що воно й є.

– А яка ж загадка, тату? – Маруся питає.

– Та така: що є в світі ситніш, прудкіш, миліш над усе?

– Е, тату, – ситніш над усе – земля-мати, бо вона усіх годує й напуває; прудкіш над усе – думка, бо думкою враз куди хоч перелетиш; а миліш над усе

– сон, бо хоч як добре та мило чоловікові, а все покидає, щоб заснути.

– Чи ба? – каже батько. – Адже й справді так! Так же я й панові казатиму.

Другого дня приходять обидва брати до пана. От пан їх і питає:

– Ану, відгадали?

– Відгадали, пане, – кажуть обидва.

От багатий зараз виступає, щоб собі попереду поспішитись, та й каже:

– Ситніш, пане, над усе – ваші кабани, а прудкіш над усе – ваші хорти, а миліш над усе – гроші!

– Е, брешеш, брешеш! – каже пан.

Тоді до вбогого:

– Ану ти!

– Та що ж, пане, нема ситнішого, як земля-мати: вона всіх годує й напуває.

– Правда, правда! – каже пан. – Ну, а прудкіш що?

– Прудкіш, пане, над усе – думка, бо думкою враз куди хоч перелетиш.

– Так! Ну, а миліш? – питає він.

– А миліш над усе – сон, бо хоч як добре та мило чоловікові, а все покидає, щоб заснути.

– Так, усе! – говорить пан. – Твоя корова. Тільки скажи мені, чи ти сам це повідгадував, чи тобі хто сказав?

– Та що ж, пане, – каже вбогий, – є в мене дочка Маруся, – так це вона мене так навчила.

Пан аж розсердився:

– Як це? Я такий розумний, а вона проста собі дівка та мої загадки повідгадувала! Стривай же! На тобі оцей десяток варених яєць та понеси їх своїй дочці: нехай вона посадить на них квочку, та щоб та квочка за одну ніч вилупила курчата, вигодувала, і щоб твоя дочка зарізала трьох, спекла

на снідання, а ти, поки я встану, щоб приніс, бо я дождатиму. А не зробить, то буде лихо!

Іде сердешний батько додому та й плаче. Приходить, а дочка й питає його:

– Чого ж ви, тату, плачете?

– Та як же мені, дочко, не плакати: ось пан дав тобі десяток варених яєць та казав, щоб ти посадила на них квочку, та щоб вона за одну ніч вилупила й вигодувала курчата, а ти щоб спекла їх йому на снідання.

А дочка взяла горщечок каші та й каже:

– Понесіть, тату, оце панові та скажіть йому, – нехай він виоре, посіє цю кашу, і щоб вона виросла просом, поспіла на ниві і щоб він просо скошив, змолотив і натовк пшона годувати ті курчата, що їм треба вилупитись з цих яєць.

Приносить чоловік до пана ту кашу, віддає та й каже, що так і так дочка казала.

Пан дивився, дивився на ту кашу та взяв і віддав її собакам. Потім десь знайшов стеблинку льону, дає чоловікові й каже:

– Неси твоїй дочці цей льон, та нехай вона його вимочить, висушить, поб'є, попряде й витче сто локтів полотна. А не зробить, то буде лихо!

Іде додому той чоловік і знов плаче. Зустрічас його дочка й каже:

– Чого ви, тату, плачете?

– Та бач же чого! Ось пан дав тобі стеблинку льону, та щоб ти його вимочила, висушила, пом'яла, спряла і виткала сто локтів полотна.

Маруся взяла ніж, пішла й вирізала найтоншу гілочку з дерева, дала батькові та й каже:

– Несіть до пана, нехай пан із цього дерева зробить мені гребінь, гребінку й днище, щоб було на чому прясти цей льон.

Приносить чоловік панові ту гілочку й каже, що дочка загадала з неї зробити. Пан дививсь, дививсь, узяв та й покинув ту гілочку, а на думці собі: «Цю одуриш! Мабуть вона не з таких, щоб одурити»... Потім думав, думав та й каже чоловікові:

– Піди та скажи своїй дочці: нехай вона прийде до мене в гості та так, щоб ні йшла, ні їхала; ні боса, ні вбута, ні з гостинцем, ні без гостинця. А як вона цього не зробить, то буде лихо!

Іде знов батько, плачучи, додому. Прийшов та й каже дочці:

– Ну що, дочко, будемо робити? Пан загадав так і так.

І розказав їй усе. Маруся каже:

– Не журіться, тату, – все буде гаразд. Підіть купіть мені живого зайця.

Пішов батько, купив живого зайця. А Маруся одну ногу вбула в драний черевик, а друга боса. Тоді піймала горобця, взяла гринджоли, запрягла в них цапа. От узяла зайця під руку, горобця в руку, одну ногу поставила в санчата, а другою по шляху ступає – одну ногу цап везе, а другою йде. Приходить отак до пана в двір, а пан як побачив, що вона так іде, та й каже своїм слугам:

– Прицькуйте її собаками!

Ті як прицькували її собаками, а вона випустила їм зайця. Собаки погнались за зайцем, а її покинули. Вона тоді прийшла до пана в світлицю, поздоровкалась й каже:

– Ось вам, пане, гостинець. – Та й дає йому горобця.

Пан тільки хотів його взяти, а він – пурх та й вилетів у відчинене вікно!

А на той час приходять до пана двоє судитися. От пан вийшов на рундук та й питає:

– Чого вам, люди добрі?

Один каже:

– Та от чого, пане: ночували ми обидва на полі, а як уранці повставали, то побачили, що моя кобила привела лоша.

А другий чоловік каже:

– Ні, брехня, – моя! Розсудіть нас, пане!

От пан думав, думав та й каже:

– Приведіть сюди лоша й коней. До якої лоша побіжить – та й привела.

От привели, поставили запряжені коні, а лоша пустили. А вони, ті два хазяїни, так засмикали те лоша, кожен до себе тягаючи, що воно вже не знає, куди йому й бігти – взяло та й побігло геть. Ну, ніхто не знає, що тут робити, як розсудити. А Маруся каже:

– Ви лоша прив'яжіть, а матерів повипрягайте та й пустіть – котра побіжить до лошати, то та й привела.

Зараз так і зробили. Пустили їх – так одна й побігла до лошати, а друга стоїть.

Тоді пан побачив, що нічого з дівчиною не поробить, і відпустив її.

ДІТИ МАЮТЬ ПРАВО...

Пізнавальна гра для учнів молодшого шкільного віку

ДІЙОВІ ОСОБИ: ВЕДУЧА, ЗНАЙКО, НЕЗНАЙКО, БУРАТИНО

Під час підготовки до гри виготовляється макет книги, ігрове поле, дві фішки, великий картонний кубик з цифрами від 1 до 6 на гранях, «Золотий» ключик для Буратіно, добірка літератури для настільної гри.

ВЕДУЧА: Добрий день, діти! Сьогодні ми з вами вирушимо в незвичайну мандрівку, але спочатку познайомимось з однією серйозною книгою: вона розповідає про права, які надаються кожній дитині з моменту її появи на світ.

На столі лежить книга, ведуча намагається розкрити її. В цей час з-за театральної ширми чути розмову Знайка та Незайка.

ЗНАЙКО: Ха-ха! Вона хоче розкрити цю книгу. Ха-ха! Вона її не розкриє, ось побачиш!

НЕЗНАЙКО: Розкриє!

ЗНАЙКО: Давай посперечаємось, що ні!

НЕЗНАЙКО: Давай!

ЗНАЙКО: На що сперечаємось?

НЕЗНАЙКО: Хто виграє, той проведе з дітьми гру.

ЗНАЙКО: Гарзд!

Ведуча не може розкрити книгу. Знайко і Незайко виходять із-за ширми.

ЗНАЙКО: Почекайте, почекайте, Вам потрібен ключик від цієї книги.

ВЕДУЧА: А де ж його взяти? Може у Буратіно?

З'являється Буратіно.

БУРАТИНО: Добрий день! Я, як вивчив абетку, так і розгубився серед книжок, Все читаю, читаю... А хто мене кликав?

ВЕДУЧА: Буратіно! Дай мені будь ласка, твій ключик. Допоможи розкрити серйозну книгу.

БУРАТИНО (читає по складах): «Кон-вен-ція про пра-ва ди-ти-ни». Діти, а ви знаєте, що це таке?

Діти відповідають.

Буратіно. (намагається сам розкрити книгу): Ні, мій ключик не підійде.

ВЕДУЧА: Згадала! Вчора цю книгу читали Знайко та Незайко. Нехай вони нам допоможуть – розкажуть про що в ній написано, а ми з вами постараємось все зрозуміти та запам'ятати. Знайко! Незайко! Допомогайте!

ЗНАЙКО: Ну що ж! Треба вам допомогти! Ця книга розкривається для тих, хто доведе, що знає свої права. То як, спробуємо? Скажіть, діти, ви знаєте, що таке національність, чи можете назвати свою?

Діти відповідають.

Ви повинні знати, що всі діти незалежно від кольору шкіри, мови, якою говорять, згідно з Конвенцією – рівні.

НЕЗНАЙКО: Ви всі маєте право вчитися, займатися спортом, розвивати свої здібності до музики, малювання, технічної творчості.

ЗНАЙКО: В Конвенції записано, що з моменту народження кожен має право на ім'я, прізвище, стає громадянином своєї держави. А як називається

документ, який підтверджує це? Ваші мами з цим документом влаштували вас в дитячий садок, школу, купували дитячий квиток на поїзд.

Діти відповідають. (Свідомство про народження).

НЕЗНАЙКО: У кожного з вас є право на повноцінне харчування, житло, медичне обслуговування. Ви, мабуть, знаєте: не завжди і не всі діти здорові, є діти-інваліди. Про них, за Конвенцією, повинна піклуватися держава.

ЗНАЙКО: Кожна дитина потребує любові та розуміння. Вона живе з батьками, які піклуються про неї.

НЕЗНАЙКО: Діти повинні бути захищеними від жорстокості та експлуатації, їх не можна купити або продати. А ви чули про те, що дітей змушують займатися непосильною працею?

Діти відповідають.

ЗНАЙКО: Дитина має право вільно висловлювати свою думку, вільно одержувати або передавати інформацію в усній, письмовій та друкованій формі.

НЕЗНАЙКО: Дитина має право на освіту.

ЗНАЙКО: Кожен з нас має право на першочерговий захист та допомогу від держави. Так записано в Конвенції.

НЕЗНАЙКО: Діти! Ви всі повинні розуміти та поважати один одного, бути терпеливими, милосердними.

БУРАТИНО: Ой! А я знаю хороші вірші. Думаю, і серед дітей знайдуться ті, хто пригадає відомі поетичні рядки:

Про що мріють діти?

У них мрія одна:

Хай буде мир на світі

добрим, як весна!

НЕЗНАЙКО: Зробіть так, щоб дітям усім радість і спокій прийшли у їх дім!

ВЕДУЧА: Які ви молодці! Самі вивчили, самі прочитали вірші. Мені дуже приємно, що у мене такі гарні помічники.

НЕЗНАЙКО: Дивіться! Дивіться! Книга сама розкрилася!

ЗНАЙКО: Значить, ми все правильно дітям розповіли!

НЕЗНАЙКО: А зараз можна і погратися!

ЗНАЙКО: А заодно і перевіriamo, наскільки уважними ви були сьогодні.

НЕЗНАЙКО: Наша гра називається «Подорож по удаву». Я познайомлю вас з її правилами.

Незнайко розповідає про правила та проводить гру. (Див. додаток).

ВЕДУЧА: Ось і закінчується наша мандрівка. За цей час ви познайомились з основними правами дітей, які закріплені в Конвенції про права дитини, навчилися пізнавати ситуації, в яких вони порушуються. Знаннями, які ви отримали нині, зможете поділитися зі всім друзями, а ми вам допоможемо знайти книги, які розповідають про захист прав дітей.

Загадки

Ця жовтогаряча пані
В бархатистому жупані.
І солодка, і пригожа
На компот й варення гожа.

(Абрикоса)

На кущах росте низенько
Оця ягідка кисленька.
Рвеш, так не подряпай ручки,
Бо на тих кущах колючки.

(Аліс)

Червоні двері в моїй печері,
Білі звірі сидять біля дверей,
І м'ясо, і хліб, усю здобич мою
Я з радістю білим звірям віддаю.

(Губи, рот, зуби)

Добра людям помічниця:
Є їй чим в житті гордиться!
У теплих місцях має -
Йод в собі для нас тримає!

(Шампінйон (гриб))

Красень гриб цей хоч куди,
Та у руки не бери!
Кожна муха його знає,
Як побачить - геть втікає!

(Мухомор)

Василина ГОЛОВЧУК

На кому шапка горить?

Одного дня синок повернувся зі школи чимось стривожений та задумливий.

Мама помітила і спитала:

– Що сталося, часом захворів чи скоїв дурниці?

– Ні те, ні се, – відповідає хлопець стишеним голосом, – та все щось сталося і я над цим замислився, – а далі він став розповідати:

– У нас в школі на стіні висить дошка пошани, а на звороті – дошка догани та скарги. Саме на ній і появилася стаття із назвою «На кому шапка горить». Один наш колега останнім часом перестав виконувати домашнє завдання і вивчати уроки, а він – колишній відмінник, і сталося все це через домашні клопоти, що несподівано звалилися на його плечі. Батько – на заробітках, мати – хворіє, надворі весна, у саду та на городі багато роботи, і подолати все не вистачає часу.

Вчителька вирішила відвідати хлопця вдома і попросити його матір, щоб не перевантажувала малого роботою, а залишила йому вільного часу і на навчання.

Проходячи одного дня мимо хати і побачивши його маму, яка поралася у саду, вона подумала підійти і поговорити з нею.

– Добрий день вам, – привіталась вчителька з жінкою, а та у відповідь сердито відповіла:

– Був би і добрий, коли б була допомога і коли б ви не задавали дітям стільки писати та читати вдома, що не мають часу і поїсти, як слід, а все похапцем. Треба

йти до друга виконувати вправи, адже у нього вкрали підручник, до другого біжи прочитати оповідання, щоб наступного дня знати, що сказати.

Вчительку здивувало почуте, але не сказала ні слова, тільки одпроцалася, але вже коли відійшла трохи, повернулася і сказала:

– Дякую за пораду, буду мати на увазі.

По дорозі подумала заглянути на футбольний майданчик, звідки доносилися знайомі голоси.

І те, що вона там побачила, дуже здивувало її: хлопець грав у футбол, веселий і щасливий, і не подавав ніякого знаку, що його турбують домашні роботи чи навчання.

У написаному не згадувалося жодне прізвище, і ми запитали вчительку, про кого йдеться.

– Ви довідаєтеся самі, – відповіла вона, – на ньому буде горіти шапка.

Ми переглядалися між собою і весь час кричали:

– Увага, горить шапка!

Але вона ні на кому не горіла.

Розказав все це хлопець мамі, а та засміялася і відповіла:

– Вчителька не хотіла згадати нічиє ім'я, бо майже всі ви так робите, а спіймала на гарячому тільки одного і пояснила прислів'ям «На винному і шапка горить».

Ось так, любі діти, грайтеся, вчіться, допомагайте батькам, і все це в належний час, та не ростіть такими, як той хлопець.

Зроби своїми руками!

Лялька за мотивами димківської іграшки

Ліпимо конструктивним способом. Глину ділимо на 4 частини. В основі ліплення тулуба – конусоподібна форма, яку отримуємо, розкочуючи глину прямими рухами рук, натискуючи більше на один кінець. Виділяємо пальцями талію ляльки, відтягуємо шию.

З другого шматка ліпимо голову, в основі ліплення якої лежить куля. Пальцями відтягуємо очіпок прийомом защипування глини.

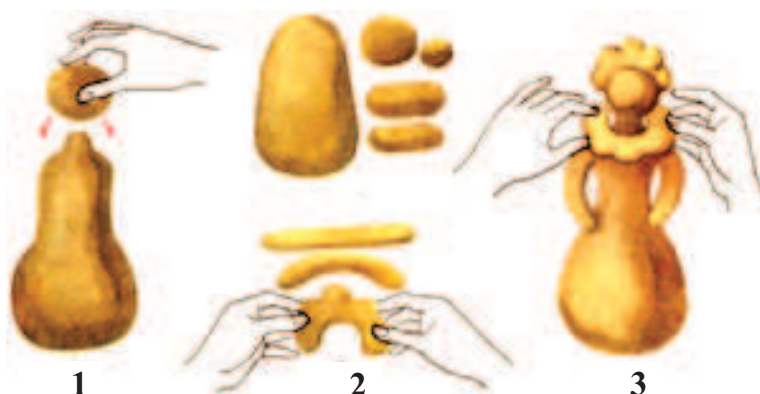
З'єднуємо голову з тулубом так, щоб утворилася шия і був плавний перехід від голови до тулуба (мал. 1).

З третьої частини утворюємо 2 пропорційні частини і ліпимо руки.

Глину розкочуємо прямими рухами рук, в основі ліплення рук – стовпчик. З четвертої частини глини ліпимо комірець.

Спочатку розкочуємо глину і утворюємо стовпчик, який потім розплющуємо (мал. 2), одягаємо на шию ляльки. З'єднуємо його так, щоб не було видно місця з'єднання, пальцями рук вправним способом прищипування утворюємо потрібну форму.

Усі частини з'єднуємо (мал. 3), щільно притискуємо та стекою примазуємо, виділяємо очі, волосся, ротик, пальці рук, візерунок на сарафані та ін. Такі деталі, як ніс, щоки, підборіддя можна виконувати прийомом наліплювання глини на основну форму. Готову та висушену ляльку розфарбовуємо.

Сторінка народознавства

Український вінок та хустка

Український віночок та хустка – це не просто краса, а й оберіг.

Дівчина починала носити віночок з трьох років. Перший – для трирічної дівчинки – плела мама, замочувала у росах, поки на небі сонце зійде. Купала його в росах сім днів. У чотири роки плівся інший віночок, додавалося більше квіточок. Потім з кожним роком до вінка впліталось більше квіточок. Всього повинно бути 12 видів квітів. Кожна лікувала дитину і оберігала її. Найпочесніше місце займав деревій. Його вплітали посередині. Це був символ нескореності. Чорнобривці допомагали позбутися головного болю, незабудки та барвінок розвивали зір, ромашка заспокоювала серце, безсмертник – символ здоров'я, квітки яблуні й вишні – символ материнства. А символом краси вважалася калина.

А який сором був тій дівчині, у якій стрічки пов'язані недбайливо або не по порядку. В'язати стрічки треба теж було вміти і знати їхні символи. Найпершу у віночку, посередині, в'яжуть світло-брунатну стрічку – це символ землі-годувальниці. Пообіч від коричневої – жовті стрічки – символ сонця, за ними світло-зелені – символ краси і молодості. Потім блакитні, сині – символ неба і води, що дають силу й здоров'я, далі в'яжуть жовтогарячу – символ хліба, фіолетову – символ душевності, ширості, рожеву – символ достатку. В'язали до строю і білу

стрічку, але тоді, коли її кінці були розшиті сріблом і золотом. На лівому кінці вишивали сонце, а на правому – місяць. Якщо стрічка не була вишита, то її не пов'язували, бо це символ пам'яті. Плетіння віночків супроводжувалося піснями.

Вінок був улюбленим головним убором молодих дівчат, а от вже заміжня жінка носила хустку.

При сватанні дівчина перев'язувала хусткою руку парубку на знак згоди бути його судженою. У народі хустка була символом вірності й пам'яті. Коли козак збирався у похід, пам'ятним подарунком для нього була хустка. На хустці

дівчата вишивали кетяги калини, дубове листя. У народних піснях про це згадується:

*Дай же, дівчино, хустину,
Може, я в бою загину,
Закриють очі темної ночі,
Легше в могилі спочину.*

Отак і мандрувала світом разом із козацькою піснею славна українська хустка. І носив її козак завжди біля серця. Вона захищала його не лише від ворожої кулі, а постійно нагадувала про рідний дім, матір. В народі вважали, якщо хустка на спеченому хлібі – хліб не буде черствіти, на дитячій колісці – захищає від вітру та лихого ока. В народі багато пісень складено про хустку.

*Веселі ви чи сумовиті,
На схилах Ворскли чи Дінця,
Нема таких жінок на світі,
Котрим вона не до лиця.*

Ділі-дін

Автор невідомий

Жваво

www.zaspivaj.com

Ді-лі- дін, ді - лі - дін! Що за див-ний пе-ре-дзвін? Ді - лі - дін, ді-лі

дін! Звід-кі-ля лу-на-є він? Ді-лі-дом, ді- лі - дом! Хто до нас і-де з міш-

ком? Ді- лі-дом, ді - лі - дом! Це і - де ве-се-лий гном! Ді - лі-дом

Ділі – дін, ділі – дін!
Що за дивний передзвін?
Ділі – дін, ділі – дін!
Звідкіля лунає він?

Ділі – дом, ділі – дом!
Хто до нас іде з мішком?
Ділі – дом, ділі – дом!
Це іде веселий гном!

Ділі – дом, ділі – дом!
Куди йде веселий гном?
Ділі – дом, ділі – дом!
Що несе в мішечку гном?

Ділі – дін, ділі – дін!
Тут смішинки та пісні,
Ділі – дін, ділі – дін!
Їх так люблять малюки.

Розмалюй сторінку

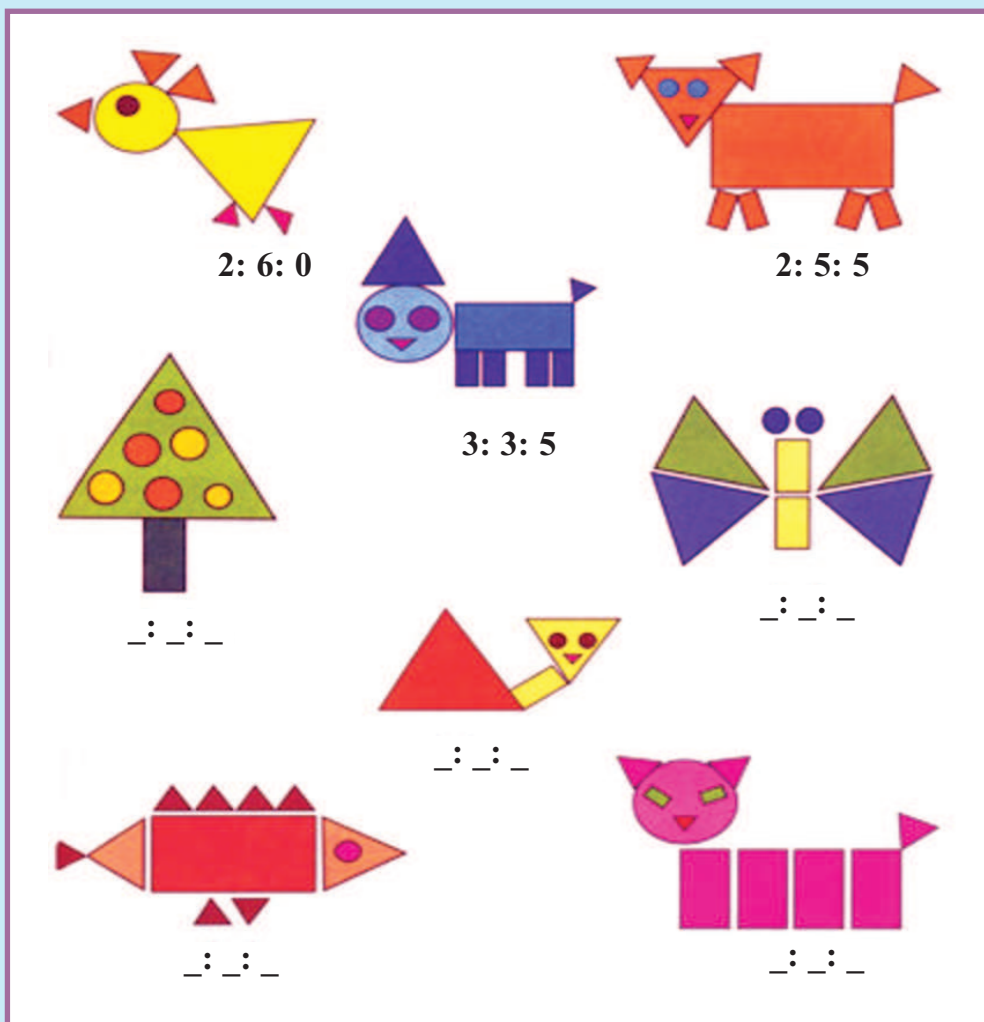

Розмалюй, з'єднай по крапочках і скажи, скільки мишок заховалося на малюнку?

Пограйся!

1. Із кольорових фігур склади малюнки. Під кожним малюнком – відповідний код, що описує цей малюнок. Постав коди під іншими малюнками.

2. Інопланетяни повідомили жителям Землі, що в їхній зоряній системі є три планети – Жовта, Біла та Синя, і вони живуть на другій планеті від зірки. Та раптом зв'язок зіпсувався, і земляни прийняли ще два повідомлення, які виявились хибними. Ось ці повідомлення:

- 1) Жовта – не третя планета;
- 2) Біла – друга планета від зірки.

Як називається планета, з якої надійшло повідомлення?

Наши діти - майбутні житарі

Дорогі діти!

Ось літо настало. Червень завітав. Луги вкрилися густою травицею, небо подаленіло, сонце довкруг. Ліс зазеленів, довкіл лункий пташиний спів. А господарі вже поорали, ниви засіяли, дощу теплого та дрібного ждуть. На багатий врожай!

Отож ростіть здорові й розумні, мудрі й кмітливі на радість ваших батьків. «І чужому навчається, й свого не цурайтесь». Щастя вам у всьому!

**Дана Волошук,
2 роки**

**Марія Гавриш,
8 років**

**Богдан Бобрюк,
13 років**

**Маріус Хащик,
11 років**

**Давид Скіпор,
11 років**

**Олександра Доброцькі,
12 років**